

Lausunto Lapin hyvinvointialueen talouden sopeuttamisohjelmasta sekä palveluiden järjestämisohjelmasta ja sote-palvelustrategiasta 2024-2026

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 68

1068/00.01.02/2022

Laphan aluevaltuusto päätti 19.2.2024 § 9 hyväksyä talouden sopeuttamisohjelman kehys-/periaatepäätöksen tasolla. Yksityiskohtaisemmasta talouden tasapainottamisohjelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta on tarkoitus päättää aluevaltuustossa 22.4.2024. Aluevaltuusto päätti 20.11.2023 § 65 hyväksyä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja talouden sopeuttamisohjelman valmisteltua jatketaan yhdistettynä.

Hyvinvointialuelain 115 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Lapin hyvinvointialueen 5. muutettu talousarvio vuodelle 2023 (aluevaltuusto 18.12.2023 § 89) on 86 Me alijäämäinen. Talousarvioon 2024 sisältyy aluehallituksen päätöksen 15.11.2023 § 441 mukainen talouden sopeuttamisohjelma, jonka mukaan taloutta sopeutetaan pysyvästi 98 Me/vuosi, josta 47 Me toteutuu vuonna 2024. Talousarvion 2024 alijäämä 47 Me sopeuttamistoimenpiteiden jälkeen on 38,5 Me. Vuosilta 2023 ja 2024 kertyvät alijäämät on katettava viimeistään vuoden 2026 talousarviossa. Talouden sopeuttamisohjelman euromäärä perustuu tähän vaatimukseen.

Lapin hyvinvointialue varaa yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille mahdollisuuden antaa 3.4.2024 mennessä lausunto talouden sopeuttamisohjelman sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian valmistelua varten.

Liitteinä aluevaltuuston hyväksymä talouden sopeuttamisohjelma kehys-/periaatepäätöksen sekä palveluiden järjestämisohjelma ja sote-palvelustrategia 2024-2026 -luonnos.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa Lapin hyvinvointialueen talouden sopeuttamisohjelmaan sekä palveluiden järjestämisohjelmaan ja sotepalvelustrategia 2024-2026 -luonnokseen liittyen seuraavan lausunnon:

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus toteutettiin Suomessa 1.1.2023 alkaen. Uudistuksen tavoitteena oli vahvistaa peruspalveluja, nopeuttaa hoitoon pääsyä ja siirtää painopiste varhaiseen ongelmien ehkäisyyn.

Hyvinvointialueet ovat tosiasiallisesti nyt tilanteessa, jossa niiltä vaaditaan kovia talouden sopeuttamistoimia. Lapin hyvinvointialueen osalta tavoitteena on talouden pysyvä sopeuttaminen vähintään 98 miljoonalla eurolla. Hyvinvointialueen ulkoinen toimintakate vuodelle 2024 on - 972,3 miljoonaa euroa. Sopeuttamistarve on noin 10 % ulkoisesta toimintakatteesta.

Yksityiskohtaisempaa talouden tasapainottamisohjelmaa päätettäessä tulee varmistaa uudistuksen perimmäiset tavoitteet ja varsinkin lähipalveluiden turvaaminen kaikissa kuntakeskuksissa. Raju sopeuttamistarve ei saa johtaa tilanteeseen, jossa valitut sopeuttamistoimet aiheuttavat pitkällä aikavälillä tosiasiallisesti kasvavaa palvelutarvetta ja sitä kautta uutta ja aiempaa suurempaa kulurakennetta.

Laphalla on käynnissä ja valmistelussa monia muita ohjelmia ja selvityksiä, jotka sidotaan osaksi sopeuttamisohjelmaa. Yksi näistä on palveluverkkoselvitys. Tuota selvitystä tehtäessä hyvinvointialueen tulee kartoittaa laajasti ja laadukkaasti kunnista vuokralla olevat sote-kiinteistöt ja niiden tekninen kunto sekä toimivuus käyttötarkoitukseen. Palveluverkkoratkaisun tulee pohjautua vahvasti kiinteistöjen kunto- ja toimivuustarkasteluun.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi